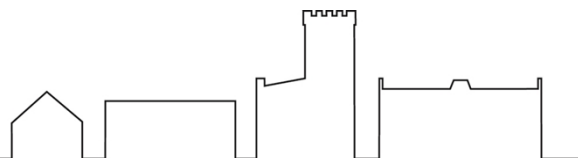


# Rapport tillsyn fristående förskolor

**Läsåret 2021/22**

UN 2022/0645



# Tillsyn av fristående förskolor, 2021/22

## 1. Inledning och bakgrund

Av skollagen (2010:800) 26 kap. 4 § följer att kommunen har tillsyn över förskola vars huvudman kommunen givit ett godkännande till. I tillsynen ingår att fatta beslut om åtgärder som kan behövas för att den huvudman som bedriver utbildningen ska rätta fel som upptäckts vid granskningen.

Danderyds kommun genomför två typer av tillsyn för fristående förskolor, regelbunden tillsyn och riktad tillsyn<sup>1</sup>. Den regelbundna tillsynen sker enligt ett förutbestämt schema, medan den riktade tillsynen genomförs på förekommen anledning.

Även om den regelbundna tillsynen baseras på en mängd olika författningar som reglerar förskolans verksamhet så kan viss tematisk fördjupning ske vid den regelbundna tillsynen, till exempel gällande systematiskt kvalitetsarbete, klagomål, eller olika läroplansområden.<sup>2</sup>

Under läsåret 2021/22 har Danderyds kommun genomfört tillsyn vid sju fristående förskolor med sammanlagt fem olika huvudmän<sup>3</sup>. Tillsynen har genomförts i enlighet med ”Riktlinjer för tillsyn av fristående förskolor i Danderyds kommun”, UN 2021/0535.

## 2. Metodik vid den regelbundna tillsynen

Tillsynen av fristående förskolor i Danderyds kommun består av fyra olika delar:

- Dokumentgranskning
- Tillsynsbesök på förskolan
- Intervju och återkoppling med huvudman och rektor
- Beslut efter tillsyn.

### Dokumentgranskning

Inför tillsynsbesöket har kommunen tagit del av och granskat olika underlag. Typiskt sett har kommunen granskat enhetens ”plan mot kränkande behandling”, kvalitetsredovisning/kvalitetsrapport, verksamhetsplan, tillsynsenkäten et cetera.

### Tillsynsbesök på förskolan

Tillsynsbesöken har genomförts fysiskt på respektive förskola där två tjänstemän från utbildningsförvaltningen deltagit. Tillsynsbesöken har varat ungefär en hel verksamhetsdag. Tjänstemännen har primärt observerat verksamheten, men även genomfört intervjuer med förskolans pedagoger och rektor.

### Intervju och återkoppling med huvudman och/eller rektor

Ett antal dagar efter varje besök har rektor och i vissa fall även representant för huvudman kallats till intervju. Vid intervjun har förvaltningens tjänstemän informerat om vad man har sett och noterat under tillsynsbesöket samt vad man har tagit del av i de inskickade dokumenten.

---

<sup>1</sup> Föreliggande rapport handlar endast om den regelbundna tillsynen som har genomförts läsåret 2021/22.

<sup>2</sup> För mera information se ”3. Tillsynens tematiska fördjupning”.

<sup>3</sup> Vi rapportens tillkomst har tillsyn genomförts vid sex förskolor. Den sjunde tillsynen är planerad att genomföras den 31 maj 2022.

## Beslut efter tillsyn

Det sista steget i tillsynen är beslutet.<sup>4</sup> I beslutet har det framkommit vad Danderyds kommun har sett samt skälen för bedömningen<sup>5</sup>. För varje beslut har också en bilaga upprättats. Bilagan innehåller en mera utförlig redogörelse för vad som har framkommit samt potentiella utvecklingsområden. För det fall att brister har uppdragats, och beslut om anmärkning eller föreläggande har fattats, har bildningsförvaltningen genomfört en uppföljning av verksamheten inom angiven tidsram.

## 3. Tillsynens tematiska fördjupning

Som nämns i ”1. Inledning och bakgrund” omfattar tillsynen en mängd olika områden. För att få en lite mera koncentrerad inblick inom vissa områden har en tematisk fördjupning genomförts. För läsåret 2020/21 har följande läroplansområden granskats lite extra noggrant: ”Normer och värden”, ”Förskola och hem” samt ”Barns delaktighet och inflytande”. Samtliga dessa områden ingår i läroplanen för förskolan, lpfö 18.

## 4. Resultat av läsårets tillsyn

I tabellen nedan återfinns information om vilka enheter som har fått tillsyn under läsåret samt beslutet av tillsynen. Därefter följer en kort sammanfattning kring varje enhets tillsyn.

Tid för tillsyn	Enhetens namn	Huvudman	Beslut	Dnr
November (2021)	Futuraskolan International Pre-School Danderyd	Futuraskolan AB	Föreläggande (”Normer och värden” och ”Barns delaktighet och inflytande”)  Vid uppföljningsbesök i april fattades beslut om avstående från ingripande	UN 2021/0902
November (2021)	Förskolan Äventyret	Friluftsförskolor i Stockholm AB	Avstående från ingripande	UN 2021/0924
December (2021)	Solvändans Montessoriförskola	Stocksunds Montessoriförskola AB	Avstående från ingripande	UN 2022/0039
April (2022)	Enens förskola	Danderyds församling (Svenska kyrkan)	Avstående från ingripande	UN 2022/0628
April (2022)	Kyrkbackens förskola	Danderyds församling (Svenska kyrkan)	Avstående från ingripande	UN 2022/0628
April (2022)	Änglagragets förskola	Danderyds församling (Svenska kyrkan)	Avstående från ingripande	UN 2022/0628
Maj (2022)	Förskolan Krubban	Krubbans föräldrakooperativ	Genomförs 31 maj	

<sup>4</sup> För mera information om de olika besluten, se: UN 2021/0535.

<sup>5</sup> Om tjänstemännen inte har funnit några uppenbara brister på förskolan har beslut fattats om ”avstående från ingripande”

### Futuraskolan

Beslut fattades om att tilldela huvudmannen ett föreläggande. Föreläggandet avsåg läroplansområdena ”Normer och värden” och ”Barns delaktighet och inflytande”. Bristerna handlade framför allt om demokratiarbetet i förskolan. Av beslutet framgår att:

*”Barnen ska stimuleras att utveckla ett demokratiskt förhållningssätt, arbetslaget ska medverka till att skapa ett demokratiskt klimat och förskollärare ska tillämpa ett demokratiskt arbetssätt i det vardagliga arbetet. Vidare uppvisar Futuraskolan brister i att tillförsäkra barnens rätt till delaktighet och inflytande. Av läroplanen följer att förskolan ska tillvarata barnens behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för. Detta ska, i sin tur, ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen i förskolan. Vidare ska förskolläraren ansvara för att barnen får ett reellt inflytande över arbetssätt och innehåll”.<sup>6</sup>*

Futuraskolan uppmanades att inkomma med en handlingsplan i januari 2022. I handlingsplanen skulle det framgå hur man avsåg arbeta för att avhjälpa identifierade brister. Uppföljningsbesök planerades till april 2022.

På uppföljningsbesöket i april 2022 framgick att enheten och huvudmannen hade förstått och åtgärdat de brister som identifierades vid tillsynsbesöket i november 2021. Generellt har kvaliteten på enhetens verksamhet höjts avsevärt. Beslut fattades därför om ”avstående från ingripande”.

### Förskolan Äventyret

Beslut fattades om ”avstående från ingripande”. Bedömning gjordes att enheten lever upp till målen i läroplanen. Generellt noterades att verksamheten var av hög kvalitet och att det tidpunkten för tillsynen inte fanns några tydliga utvecklingsbehov.

### Solvändans Montessoriförskola

Beslut fattades om ”avstående från ingripande”. Bedömning gjordes att enheten lever upp till målen i läroplanen. För att fortsätta utveckla verksamheten uppmanades dock förskolan att analysera hur tillgängligheten i barnens lek- och lärmiljö kan förbättras.

### Enens förskola

Beslut fattades om ”avstående från ingripande”. Bedömning gjordes att enheten lever upp till målen i läroplanen. Generellt noterades att verksamheten var av hög kvalitet och att det tidpunkten för tillsynen inte fanns några tydliga utvecklingsbehov.

### Kyrkbackens förskola

Beslut fattades om ”avstående från ingripande”. Bedömning gjordes att enheten lever upp till målen i läroplanen. Generellt noterades att verksamheten var av hög kvalitet och att det tidpunkten för tillsynen inte fanns några tydliga utvecklingsbehov.

### Änglagaragets förskola

Beslut fattades om ”avstående från ingripande”. Bedömning gjordes att enheten lever upp till målen i läroplanen. Generellt noterades att verksamheten var av hög kvalitet och att det tidpunkten för tillsynen inte fanns några tydliga utvecklingsbehov.

---

<sup>6</sup> UN 2021/0902

## 5. Sammanfattande reflektioner

För läsåret 2021/22 har Danderyds kommun genomfört tillsyn av en tredjedel av samtliga fristående förskolor i kommunen. Detta följer den plan som antogs i samband med att ”Riktlinjer för tillsyn av fristående förskolor i Danderyds kommun” antogs av utbildningsnämnden i juni 2021.

På grund av covid-pandemin gjorde bildningsförvaltningen ett avbrott i tillsynsarbetet under några månader, vilket gjorde att vårens schema blev mer komprimerat än planerat. Bortsett från detta kan det dock sammanfattningsvis konstateras att genomförandet av tillsynerna enligt den nya metodiken har fungerat mycket bra.

Kvaliteten på de förskolor som fått tillsyn har skiftat något, men i genomsnitt varit god. Ett antal förskolor har uppvisat så pass hög kvalitet att det har varit svårt att finna utvecklingsområden bortsett från det uppenbara – att bibehålla den goda kvaliteten. På andra förskolor har kvaliteten varit godkänd men med utrymme för förbättringar.

Beslut om ”avstående från ingripande” fattades inledningsvis för samtliga förskolor utom en – Futuraskolan. Detta betyder att förskolorna uppfyller de krav som finns i förskolans reglerande författningar, till exempel skollagen. Futuraskolan uppvisade vid uppföljningsbesök en klart förbättrad verksamhet. Nytt beslut om ”avstående från ingripande” fattades därefter även för Futuraskolan

Det faktum att beslut fattades om föreläggande på en enhet vittnar om att kommunens tillsyn är viktig av flera skäl. Dels finns det juridiska skäl – kommunen ska givetvis uppfylla sitt lagstadgade ansvar som tillsynsmyndighet - dels är tillsynen ett viktigt verktyg för att garantera samtliga barns rätt till en god utbildning i Danderyds förskolor. Tillsynen av fristående förskolor kan sägas vara en likvärdighetsfrämjande åtgärd som gör att verksamheterna uppfyller de mål och krav som ställs på enheterna.